SKUPOVI I DOGAĐAJI

G. Matijašić*
Sveučilište u Zagrebu
Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije,
Trg Marka Marulića 19, 10 000 Zagreb

Ljudi i procesi: Energija – dostupna, jeftina i barem zelenkasta?

Treći mini skup u seriji "Ljudi i procesi"

Energija, njezina dostupnost, cijena i ekološka prihvatljivost danas su vruća, ili čak crvena tema, u znanstvenim krugovima, medijima, industriji i svakodnevnom životu. Dostupnost i cijena energije izravno utječu na konkurentnost proizvodnje, dok zahtjevi za smanjenjem emisija stakleničkih plinova istodobno nameću potrebu za promjenama postojećih tehnologija i uvođenjem novih. Pritom nije dovoljno pronaći novo tehnološko rješenje, ono mora biti sigurno, pouzdano, dostupno i ekonomski opravdano.

Upravo je to bila polazišna točka trećeg mini skupa u seriji "Ljudi i procesi" održanog 25. rujna 2026. u organizaciji Sveučilišta u Zagrebu Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije i Odjela kemijskog inženjerstva Akademije tehničkih znanosti Hrvatske. Tema ovogodišnjeg skupa, **"**Energija – dostupna, jeftina i barem zelenkasta?**"**, okupila je predstavnike akademske zajednice i industrije te otvorila niz pitanja o budućnosti energetike i ulozi kemijskih inženjera.

Okupljene je pozdravio organizator skupa prof. dr. sc. Marko Rogošić. Nakon uvodnih pozdrava dekana Fakulteta prof. dr. sc. Ante Jukića i predsjednika HATZ-a prof. dr. sc. Brune Zelića (slika 1), održano je pet izlaganja koja su temu energije sagledala iz različitih perspektiva.

Skup je otvorio doc. dr. sc. Srečko Herceg s FKIT-a predavanjem o proizvodnji zelenog vodika, izazovima njegove primjene te mogućnostima upravljanja i optimiranja procesa. Poseban naglasak stavljen je na činjenicu da razvoj vodikovih tehnologija nije samo tehnološko pitanje, nego uključuje i sigurnosne, ekonomske i operativne aspekte njihove primjene u stvarnim industrijskim uvjetima.

Na temu dekarbonizacije postojećih rafinerijskih postrojenja govorila je dr. sc. Martina Hrkovac iz INA-e. Predstavljeni su različiti pristupi smanjenju emisija CO_2, a posebna je pozornost posvećena mogućnostima povećanja energetske učinkovitosti, elektrifikacije, uporabe niskougljičnih goriva te tehnologija hvatanja, uporabe i skladištenja CO_2. Pritom je istaknuta potreba za usklađivanjem tehnoloških mogućnosti, investicijskih troškova i tržišnih uvjeta.

Marinela Bojc Takács iz INA-e predstavila je mogućnosti uporabe pirolitičkog ulja u rafinerijskim procesima te rezultate laboratorijskih ispitivanja pirolitičkog ulja dobivenog iz otpadne plastike.

Perspektivu male specijalizirane kemijske tvrtke predstavio je Hrvoje Jenei, direktor NEUCHEMIE d. o. o. U izlaganju je ukazano na niz izazova s kojima se male kemijske tvrtke susreću pri poslovanju s velikim klijentima, od razvoja proizvoda, nabave i logistike do regulatornih zahtjeva i osiguranja konkurentnosti.

Skup je zaključio Vladimir Kuzmić iz Petrola izlaganjem o otpornosti velikih dobavljača naftnih derivata na energetske krize. Kao važni elementi otpornosti izdvojeni su diverzifikacija izvora nabave, odgovarajuće zalihe, fleksibilna logistika i financijska stabilnost.

Treći mini skup pokazao je da se pitanja energetike, dekarbonizacije i industrijske otpornosti ne mogu promatrati odvojeno. Za njihovo rješavanje potrebno je povezati nove tehnologije, upravljanje procesima i gospodarstvo te, prije svega, ljude koji ta znanja primjenjuju u praksi. U tom je kontekstu istaknuta upravo važna uloga kemijskih inženjera.

U konačnici mini skup nije dao jednostavan odgovor na pitanje iz naslova – može li energija biti dostupna, jeftina i barem zelenkasta? – ali je otvorio brojna pitanja i potaknuo konstruktivnu raspravu između predstavnika industrije i akademske zajednice. Skup je završen druženjem i nastavkom rasprave uz prigodni domjenak.

Slika 1 – Uvodni pozdrav predsjednika HATZ-a prof. dr. sc. Brune Zelića

* Prof. dr. sc. Gordana Matijašić
E-pošta: gmatijas@fkit.unizg.hr